

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 305. — ŠTEV. 305.

NEW YORK, WEDNESDAY, DECEMBER 30, 1903. — SREDA, 30. GRUDNA, 1903.

VOLUME XVI — LETNIK XVI

Deset ubitih.

Nesreča v Alabami.

V ENSLEYU, ALA., SE JE PODRL PLAVŽ IN PRI TEM JE BILO DESET DELAVEC UBITIH.

Mnogo delavcev je bilo več ali manj ranjenih; nesrečni so inozemci.

SLABE POPRAVE.

Birmingham, Ala., 29. dec. V Ensleyu, Ala., se je včeraj podrl velik plavž in pri tem je bilo deset delavcev na mestu ubitih, dočim jih je vse polno več ali manj ranjenih. De včeraj so zamogli iz razvalin prinesli le dve trupli. Med ubitimi delavci sta tudi dva delovodje, dočim so ostali večinoma inozemci, kar velja tudi o ranjenih.

Nesreča se je pripetila medtem, ko so delave popravljali plavž. Delo se je vršilo pod vodstvom dveh delovodij. Delave so delali v rovin, ki se nahaja v neposrednej bližini plavža, in sicer vselej ter, ker se je storj za odvajanje zemlje zlomil in padel na steno plavža. Stena se je takoj potapljal in razvaline so zasule delave, ki niso niti vedeli, kaj se je pravzaprav zgordilo. Iz plavža so prihajali v rovin tudi strupeni plini, tako, da so tudi oni, ki niso bili na mestu ubiti, umrli vselej plinov.

Revizija tarifa.

Priprave v kongresu.

ZBORNIČNI ODSEK ZA POTA IN SREDSTVA JE ZOPET PRI-DEL S PREISKA-VAMI.

Zakonski predlog bode dolečal minimo in maksimalno carino.

RAZLIKA ZA 20%.

Washington, 29. dec. Podobnik zborničnega odseka za poto in sredstva, kateri ima naloge izdelati zakonski predlog za revizijo tarifa, je imel včeraj dve seji in ta marljivost imenovanega odseka se bode najbrže nadaljevala, dokler ne pride čas, da se o tem poroča kongres, kar se bude zgodilo pri posebnem zasedanju v mesecu maret. Odsek, čigar članci so le republikani, dobiva vsaki dan na stotine pisem in pismenih dokazovanj, v katerih so razni predlogi glede spremenitev tarifa.

V kolikor je dosedaj znano, bodo carino v toliku spremeni, da bodo uvedli maksimalno in minimalno carino, vendar pa tudi to še ni natačno določeno. Razlika med obema meja-ma carine bude za 20%.

Ingređi na Kitajskem valed opija.

Amoy, Kitajska, 29. dec. Te dni je vlača prebivalcem v Tungunu namanila, da v nadalje ne smejo več pridelovati opija. Temu povetu so se pa ljudje protivili in pri tem je prifile med vradske in prebivalstvo do boja, v katerem je bil en uradnik ubit, dočim je tudi 10 domačinov oštreljiv. Vlada je poslala tje-kaj vojsko. Oblasti so za trdo sklenile, da bodo preprečile nadaljnje pridelovanje opija.

Slovensko-Ameriški

KOLEDAR za leto 1909

je dobiti s poštino vred za 30 ct.

Koledar je zelo obsezen in pri-

merno daril za božič ali novo leto.

Narodna moj se pošilja

Upovniti "Glas Naroda".

22 Cortlandt St., New York.

Katastrofa v Italiji; 100.000 mrtvih.

Mesti Messina in Reggio di Calabria sta skoraj popolnoma razdejani in nad polovico prejšnjega prebivalstva je ubitega. — Vsa mesteca in trgi ob Sicilskej ožini so razdejana.

Površje otoka Sicilija se je popolnoma spremenilo; gore so zginole in vodotoca rek so se spremenila. Italijanska kraljica Jelena je odpotovala na lice mesta.

V MESSINI JE VLADA PROGLASILA PREKI SOD IN VOJAŠTVO JE USTRELILO ŠEST LOPOVOV, KI SO NAMERAVALI ODNESTI IZ NEKE BANKE POL MILIJONA LIR.

Samo v mestu Messina je bilo 75.000 ljudi ubitih in ranjenih.

MESTA IN TRGI NARO, SCILLA, MALETTO, BELPOSO, RIPOSTO IN BAGNARO SO RAZDEJANA.

MESTO REGGIO JE ZGINOLO IZ POVRŠJA.

Grozne podrobnosti in rešilna akcija

POROČILA IZ CALABRIJE.

Rim, 30. dec. Vejlrost katastrofe, ki se je pripetila v Siciliji in Calabriji. Se vedno ni natančno znano, toda dosedaj je dognano sledete:

100.000 LJUDI JE BILO V RAZNIH KRAJIH IN MESTIH UBIJEN, IN OD TEH NAJMANJ V MESSINI.

Mornarčni minister je dobil danes brzjavajo poročilo, da je v imenovanem mestu 50.000 ljudi ubitih. Mesto Messina in Reggio di Calabria sta v razvalinah. Trgi in mesta Naro, Scilla, Maletto, Belposo, Riporto in Bagnaro so razdejana. Tudi mesto Gazzari in Calabriji je razdejano in tam je bilo 1500 ljudi ubitih. Mesto Castillo je popolnoma zginulo iz zemškega površja in skoraj rasko mesto ob obrežju je zlilio morje.

Kakor rečemo, je ostalo le pet ljudi izmed vsega prebivalstva mesta Reggio pri življenju in ti so prišli v Cattanzaro in Palmi na pol blazni vseh prestanca strahu. Vsi so povestili, da je mesto zginulo. Jeden ni vedel niti drugač povedati, nego, da je videl, kako je morje pogolnito glavno cerkev.

Rim, 30. dec. Cvetična mesta in vasi na obeh straneh Sicilske ožine, so v razvalinah, in to je jedini ostanek naseljben, kjer so še pred par dnevi marljivo delali prebivalci onih mest, ki so stela na tisoče ljudi.

Zvezca z mestom Messina se vedno uporablja in le potom brezjegovega brzjava na vojni ladijih je mogoče dobiti iz Messine poročilo.

Podrobnosti, ki prihajajo iz imenovanega mesta o groznejši katastrofi, so take, da se mora tudi najbrdostnejšej z živih zgoreti. Kamor pa pozri do tekega nesrečnega mesta v kolikenke vasi, toda ti nesrečni vsled zdroge, kjer so preživeli, so vedo nesrečar povedati. Vendar pa je iz njihovih govorov posneti, da se je mesto pogregnito v zemljo, in da je potem morje zlilio oni kraji, kateri so bili na tisto mesto.

Ako je temu tako, potem znaš stevio ubitih ljudi 150.000.

Potres, povodenje in ogrej se je združili, da so izposlovali popolno unitev. V Messini ni bilo mogoče gasti, in na tisoče ljudi, ki so bili morda še živi pod razvalinami, je zlivali zgorelo. Kamor pa pozri do nekaj, so prizela trupla nesrečnih prebivalcev že gniti in bili se je, da med onimi, ki so ostali in pri življenju, ne nastane kuga.

Vlada je proglašila povodi preki sod, in včeraj so v Messini že ustrelili šest lopov, ki so si toteli pri lastnosti pol milijona lir, kuri denar so ostavili klerki na mizah v nekih bankah.

Kralj in kraljica sta se napotili iz Neapolja v Sicilijo in Calabrijo, da pomagata, kolikor je pogoste potmagati.

Rim, 30. dec. Iz mesta Reggio di Calabria ni nikakil porod in sedaj se je izstanje poročil izmenovanega mesta na grozne načini pojasmilo.

Mesto Reggio namreč, n. več na svetu, kajti mesto se je grlo v zemljo ali pa v morje, zajezno z vsem prebivalstvom — le pet ljudi izmed petdesetih tisoč je ostalo še pri življenju.

Tudi vsej pokrajini, kjer je divjal potres, je vlača prebivalcev preki sod in vojsko poveljništvo je izdal odredbe, vselede ktere je policija in

pri tem ni bil nihče ubit. Jetniki so srečno ušli in se pomešali med množico.

V Calabriji se je pripet potres dopoludne ob 9:30. Iz raznih krajev prihajajo poročila o velejki škodi in ubitih ljudeh. V Stefanoconi so bili trije ljudje ubiti, in petnajst je ranjenih.

Mnogo škode je napravil potres tudi v Borgia, Olivadi, San Vito, Pomerano, Nicostra in Tropea. V Mileto in Gondi, je bilo več ljudi ubitih. V San Nofrio je bilo 60 ljudi ranjenih in vse prebivalstvo biva sedaj na prostem. Tudi v Palmi je bilo mnogo žrtev.

Iz Palmera je le malo poročil, kjer je brzjavna zveza je pretргana in to velja tudi o žezeznični zvezi. Vasi krog Messine, Florida, Noto, Chiaramonte, Vittoria, Paterno, Terranova, Marianopoli in Naro, so mnoga trupe vsele potresa. Vse obrežje ob Sicilskej ožini se je spremeno; tam, kjer je bila dosedaj zemlja, se vse morski valovi in celo starodavno skalovje Scilla in Charybdis, se je docela spremenilo, tako, da sedaj na drugem mestu, kakor je bilo pred tisočletji, ko jih je operoval slavni Homer.

* * *

Rim, 29. dec. Iz pokrajine, kjer je obiskal dne 28. t. m. potres, se vedno ni natančno poročilo, iz katerih bi bilo mogoče razvideti vso velikost groznejšega katastrofe. Iz vesti, ki so prisile danes semkaj je razvideti, da je bila katastrofa groznejša, kakor katerokoli, kar se jih je pripetilo v Italiji tekom zadnjih desetletij.

Ker je neznamo, kaka je osoda ljudi na jugu, je samoumevno, da vlača po vsej Italiji velikanska razburjenost, kjer vsak voli vladati v mestu pravi terorizem. Mnogi ljudov so prijeti in v njimi se bode najstrožje postopalo.

Catania, 29. dec. Mesto je najelo na stotine delavcev, ki odstranjujejo razvaline in popravljajo žezeznicno zvezo med Catanijsko in Messino. Protiv vsej te zvezi je bila žezeznična zveza med obema mestoma zopet popravljena. Prvi vlač iz Messine je pripeljal veliko število ranjencev, toda njihova pripravovanja so zelo zmedena, vendar je pa iz pripravovanja posneti, da škoda ni toliko, kakor se je spočetka mislilo. Več mestnih delov je bilo razdejanih. Prefektura palata je ostala neposkodovana, dočim je katedrala deloma razdejana.

Rim, 29. dec. Ministrski predsednik Giolitti, je dobil danes o potresu od poslance Felice in Messini, brzjavno poročilo, da je v Messini vsled potresa nastal velikanski potres, kar vse ležali pod razvalinami, so pokradli. Tatovi so prijeti tudi v prodajalnice in nekaj časa je vladal v mestu pravi terorizem. Mnogi ljudov so prijeti in v njimi se bode najstrožje postopalo.

Catania, 29. dec. Tekom zadnjih praznikov so nemški pritepenci v Pragi na Češkem zopet izvili domači temi, da so nosili veleizdajalske nemške trakove, ko so štelali po Příkopih. Ker so imeli v Avstriji kar tri praznike, so šele sedaj poročila o zadnjih dogodkih v češkem glavnem mestu. Izgredi so bili skoraj ravno taki, kakor pred prazniki, ko je vlača v svojem brutalnosti proglašena v Pragi preki sod, ki pa nikakor ni deloval na domačine pomirjevalno.

Nemški paglavci so na praznik ravno tako izvili, kakor preje in Čehi so naravno vsakega pretepli, kjer jim je prijeti v roke. Policija proti množici ni mogla mnogo opraviti.

Na Dunaju se sedaj zopet govori, da bodo v Pragi proglašili preki sod, da s tem prebivalstvo še bolj razčačijo.

Dunaj, 29. dec. V Bále, Švica, so prisile velikemu titotapstu sacharina iz Švica v Avstrijo na sled. Neka Švicaarska tvrdka je več let pošiljala sacharin v Avstrijo v šampanskih steklenicah in tako oskodovala avstrijsko vlač pri carini za najmanj pol milijona kron (\$10,000).

Položaj na Balkanu.

Evropa je zadovoljna z zadnjim govorom ruskega ministra inovativnih del.

Dunaj, 29. dec. Govor ruskega ministra inostranskih del, Izvoljskega, v godini 1903. Na Balkanu je vladal vseh uradne krogne mnogo boljši vlad. Tukaj je vlača na tisoče ljudi, ki so zlivali vse obrežje, in podzemsko gromenje, kar tudi ogenj in dim, ki je prihajal iz ognjenika Etne, vse to je pomnožilo grozno med prebivalstvom. Mesto Messina je popolnoma razdejano in izgleda sedaj tako, kakor da bi na stotine topov strejalo v mestu. V Messini je 12.000 ljudi ubitih in ravno toliko ranjenih. List Tribune, ki je popolnoma zanesljiv poroča, da je bilo celo 75.000 ljudi ubitih. Na stotine ljudi je še živih pod razvalinami, kar pa primanjkuje delavev in rešilnih sredstev, je dvomljivo, bode li mogoče te ljudi rešiti.

Potres je bilo četrti od Lombardije na severu vse do Sicilije na jugu. V Reggio, Calabrija, kjer mesto ima 50.000 prebivalcev, se je le po tisoč rešilo, dočim so vsi ostali ubiti ali pa ranjeni. Tudi prefekt, ali govornik je bilo ubit. Vlada je izjavila, da je vlača na Balkanu, tukajšnjim vladom počasna.

V Cataniji je vlač na stotine ljudi odnesla na morje in vsi so utonuli. Vse mesto je v razvalinah. Skodo še niso ocenili, vsekako pa sega v stotine milijonov.

S pomočno akcijo so naravno takoj prizeli in sicer v velikem obsegu. Par ur po katastrofi je bilo že več milijonov lir pripravljenih za pomočno akcijo. Kralj Viktor Emanuel je odpotoval s posebnim vlačom do mesta.

Po vsej pokrajini, kjer je divjal potres, je vlača proglašila preki sod in vojsko poveljništvo je izdal odredbe, vselede ktere je policija in

vojaštro upravičeno vsakega roparja ali tatu na mestu ustreliti. V Messini so se podrele vse ječe in mnogo jetnikov je bilo ubitih. Ostali so ušli, in se pridružili lovcovom, ki so takoj pričeli krasti in pleniti. Tatom so ni nihče protivil, kajti tudi mnogo policej je bilo ubitih, med njimi tudi policijski šef.

Minola noč ne bode nikomur zgoni iz spomina. Ogenj, ropanje, nasilje, povsodi mrtve in umirajoči, izrazili razvaline. Ko je nastal dan, tudi red postal boljši. Roparji so se umaknili pred vojaštvom, in ostali ljudje so pričeli z rešilnimi deli. Neštevilni mrtve, bodo kmalu pričeli gniti, in batu se, da ne nastane v razvalinah kuga.

Monteleone, Calabria, 29. dec. Mesto Palma je popolnoma razdejano in to velja tudi o mestu Bagno. V Palmi je bilo najmanj 1000 ljudi ubitih in števila ranjencev ni mogeo dosegati.

Iz Avstro-Ogrske, Nemiri na Češkem.

BOŽIČNIH PRAZNİKOV SO NEMCI V PRAGI ZOPET IZZIVALI DO MAČINE.

Ukorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

URADNIKI:

FRANK MEDOŠ, predsednik, 9483 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.
 IVAN GERM, podpredsednik, P. O. Box 57, Braddock, Pa.
 EDO L. BROZICH, glavni tajnik, P. O. Box 424, Ely, Minn.
 MAIKE KERŽIŠNIK, pomočni tajnik, L. Box 383, Rock Springs, Wyo.
 IVAN GOVZE, blagajnik, Box 106, Ely, Minn.

NADZORNIKI:

ALJOSEJ VIRANT, predsednik nadzornega odbora, Cor. 10th Ave.
 Globe St., So. Lorraine, O.

IVAN PRIMOŽIČ, drugi nadzornik, P. O. Box 641 Eveleth, Minn.
 MIHAEL KLOBUČAR, tretji nadzornik, 115 — 7th St., Calumet, Minn.

POROTNI ODBOR:

IVAN KERŽIŠNIK, Predsednik porotnega odbora, P. O. Box 138, Burdine, Pa.
 IVAN N. GOSAR, drugi porotnik, 5312 Butler St., Pittsburgh, Pa.
 IVAN MERHAR, tretji porotnik, Box 95, Ely, Minn.

Vrhovni sdravnik, DR. MARTIN J. IVEC, 711 N. Chicago St. Joliet, Ill.
 Krajevna društva naj blagovolijo pošiljati vse dopise, premembre udov in druge liste na glavnega tajnika: GEORGE L. BROZICH, Box 424, Ely, Minn., po svojem tajniku in nobenem drugem.

Dopravnina pošiljatve naj pošiljajo krajevna društva na blagajnika: JOHN GOUZE, P. O. Box 106, Ely, Minn., po svojem zastopniku in nobenem drugem. Zastopniki krajevnih društev naj podljijo duplikat vseki posiljanosti tudi na glavnega tajnika Jednote.

Vse pritožbe od strani krajevnih društev Jednote ali posameznikov naj se pošiljajo na predsednika porotnega odbora: IVAN KERŽIŠNIK, Box 138, Burdine, Pa. Pridejani morajo biti natanki podatki vsekih pritožb.

Društveno glasilo je "GLAS NABODA."

Drobnosti.

KRAJSKE NOVICE.

V Ameriko. Dne 12. dec. se je z južnega kolodivora v Ljubljani odprlo v Ameriko 160 Hrvatov, 60 Mađancev, 19 Slovencev in 25 Črnogorcev.

Dr. Hinko Dolenc. Po dolgem bojanju je v svojem rodomnem kraju, ki pod sivim Nanosom umrl upokojeni sedni tajnik dr. Hinko Dolenc. Pokojnik je bil znani in spoštovan še z njegovo domovino zlasti pa po Notranjskem in v Ljubljani. Bil je iz stare narodne rodovine, pravi tip kremenitega in zavednega Notranjca. Bil je preveč naroden, da bi se mogel v sodni službi povzpeti na višji klin; bil je "le bon juge", kajti sedil je ne po mrtvih paragrafih, nego po duhu zakona poslušajoč vedno svoje pravljene sreče. Bil je tudi politično delavec, nekaj časa deželni poslanec in narodno napredna stranka ga je smela s ponosom štetiti med svoje najzvestejše in najvnetje pristaše. A tudi kot pisatelj si je dobil pokojnik častno mesto v slovenski književnosti.

Izpred ljubljanskega porotnega so dišča.

Mlad sliper. Trgovcev na Dunaju Gustav Wallis je sprejel v svojo gospodarstvo je imel pri doktorju V. Ničeku Daniel dvigati 60 K, kar je sicer tudi storil, a je denar vtaknil v svoj žep. Pri Berti Pollak je dvigal 25 kron; od teh si je 5 K pridržal zase, 20 K pa je pa izročil gospodarju. Letos 19. avgusta je poslal Wallis nekega drugega izmed svojih uslužencev k Mariji Schrammel, trgovki na Dunaju, dvigniti zapadle menino sveto v znesku 480 K ter mu v to svrhu izročil poverilno pismo. Dotičnik pa ni našel trgovke doma, zato je izročil dotično pismo domačemu knjigovodju, ki jo je spravil v svoji miznici. Drugi dan pa je Wallis naročil obdolžencev, da naj se zglaši pri tvarki Schrammel in trgovki opozori, da je menica tam zapadla, ni mu pa izročil poverilna pisma, ker mu ni zaupal. Obdolžencev je pa dobro vedel, kje da leži to pismo, vlomlj je v miznico knjigovodje ter si skrivaj pri lastniku. Šel je nato k trgovki Schrammel ter ji toliko časa prigovarjal, da mu je izročila zahtevanih 480 K, akoravjo se ni mogla spopetka za to odločiti; šele ko je jih zatrjeval s poverilnim pismom, da je opravičen do tega, mu jih je odštel. S tem delnarjem se je takoj odpeljal v Postojno, se nastanil v prvem hotelu pod imenom Rudolf pl. Luschitzky ter tam potrato živel, dokler je imel kaj drobiša. Ko mu je pa ta pošel, živel je na upanje trdeč, da bo njegeva priljaga za njim prišla. Načel je opeharil tamkaj Heliadora Petroviča, kiemu se je za barona predstavljal, za 120 K vredno kolo. Odpe-

ljal se je z njim po stranskih potih v Trst ter je tam zastavil. Prišel je na tvoj v Ljubljano, prenočil v hotelu "Union", kjer je zopet pobegnil, ne da bi kaj plačal. Dne 8. sept. je bil pa v Jesenice ariraten, ker je spredovnikov povzet ukupec izmaksil plača. Arctuočim orložnikom je lažljivo trdil, da se piše Herman Jugenhof, ter da je konjki trgovec. Obdolžencev, ki je vse priznal, je bil obsojen na eno leto zapora.

Uboj. V Klarmanovo gostilno na Rečici so dne 2. nov. t. l. prišli okoli 8. zjutraj posamezno Karel Kebel, Tone Usaj in Tone Rogelj. Vsi trije so mirno za mizo sedeli in bili popolnoma trezni. Kmalu nato je pa vstopil zaradi silovitosti in sirovosti občeh znani Anton Tomšič, delavec in posestnike mož z Bledu, v družbi 2. tovarjšev. Bil je nekoliko pijan in je takoj po odhodu svojih spremjevalev začel izzivati prve tri z beseščami: "Sakramentski Italijani, Gorčičani". Na Ušajevem vprašanju, kaj da hoče, snull ga je Tomšič v nos, da se mu je vili kri. Gostilničar je s pomočjo drugih spravil Tomšeta na prost. Obdolžencev je stal pred gostilno; pridružil se mu je neki Jernej Kunčič. Med tem je prišel po cesti Karel Kebel, ki si je sel v Rečico nekaj kupil. Ko ga obdolžencev s svojim pajdašem zagleda se ga takoj lotila, ga jela pretevati, končno sta ga pa vrgla čez plot ter ga z obutimi nogami osušala, pri tem pa podrla plot. Za Kebela se je zavzel Tone Rogelj in očital Tomšetu, da ni lepo, da takoge reže pretepa, na kar mu je Tomšič odgovoril: "Bom pa še tebo". Rogelj se nadalje pripravil obdolžencev, naj gre raje domov, da se bo male prespal, pa bo vse dobro, a ta mu je odvrnil: "Smrkovec, pred teboj že ne pojdem spat". Takoj je začel iskati po zepih svoj nož, toda Rogelj ga je na komelcom za obe roke prijet in ga rinil nazaj rekoč: "Z nožem se pa jaz ne bom tepel". Tomšetu se je posrečilo najti nož, s klonjenoglavlo ga je odpril z ustmi — potem pa žajim močno sunil Roglja v hrbot. Ta je takoj spustil Tomšeta ter ga palnil od sebe, tako da je padel na cestnem mostičku, a se hitro pobral, prijet z levo roko svojega nasprotnika, z desno pa suval z nožem Roglja v prsa rekoč: "Sek, sek, ali imam dosti?" Med tem mahajenjem je stal Rogelj mirno, na to žel proti Klarmanovi gostilni, a se zgrudil pri podtem plotu, kjer je bil Kebel teper ter takoj umrl. Tomšič, ki se je spopetka s pijačo zagovarjal, je končno svoj čin prispeval. Obsojen je bil na šest let težke ječe.

Samo 40 dni Slovenec je bil "dvorni" založnik Joh. Mathian v Ljubljani. Ko mu je bil podejen nasloves, svetnika, odstranil je takoj pašir, s katerim je bil prelepljen "K. K. Hoffleiter".

PRIMORSKE NOVICE.

Zmrznil je v Gorici za Cetonijsovo villo ob Solkanski cesti nekaj neznanec, star okoli 50 let, oblečen delav-

sko. Dne 11. dec. sta ga našla dva delavec ob zidu slonečnega; bil je bos. Skušala sta mu pomagati, izdihnil je parkrat ter umrl. V žepu je imel 40 v zavite v rdečo ruto.

ŠTAJERSKE NOVICE.

Nesreča na železnici. Dne 11. dec. je prišel v Trbovljah med odbijače 17letni delavec Martin Zorine, katerga so na desni nogi tako poškodovali, da so ga morali prepeljati v dež. bolnico v Ljubljani.

Roparski napad. Poročali smo, da sta v Mariboru 15letni Rudolf Werdonig in 16letni Gustav Lehmann napadla 6letno Ane Gregorič, jo vrgla na tla in la jo davila. Hoteli sta ji pokrasti vse vrednosti. K sreči so slišali ljudje njene obupne kljče, kar sta porajar zberala. Te dni sta stala pred mariborskimi porotniki in je dobil Lehmann 10 mesecov, Werdonig pa 8 mesecov težke ječe. Porotniki so pridržili samo vprašanja na izsiljevanje, ne pa onemu na roparski napad.

HRVATSKE NOVICE.

Kako se kolje goska? V Starjem gradu na Hrvatškem je pri kmetu Majtanu kralj svetnja Anton Podplatnik. Ko je bil z delom gotov, poklical je Majtan nekega soseda na večerjo, kjer se je prav dobro imeli. Med razgovorom je vprašal sosed Podplatnika, kako se kolje goska. Ta je prijet z eno roko za vpraševalce brado z drugo pa za nož ter z njegovim hrbtom, torej s topo stranjo, drugim po sosedovem vratu. "Ne tako!", rekel je ta, prijet mesarja za glavo ter mu porinil nož v grlo do držala. Podplatnik je bil takoj mrtev. Morilea so zaprli.

BALKANSKE NOVICE.

Položaj v Bosni, Bosanski Brod, 10. dec. Po vsi delželi mrgoli vojaštva in orložnikov. Vse železniške proge so zastranjele od vojaštva, da je povsem izključen vsak atentat na železnične mostove. Po mestih in po delželi hodijo vojaške patrule, ki primejo vsakega neznanca ter ga prisilijo, da se mora legitimirati. Te dni so nekoga avstrijskega potnika, ki je v kupčijskih zadevah bival v Mostaru, tekmo enega dne štirikrat arretirale vojaške patrule, ker so ga imeli na sumu, da je srbski agitator. Nikdar ure še niso bile po tej ceni. Posiljamo z verifico po C. O. D. za \$5.40, ce vam ugajate, plačajte, sicer vrnete naše stroške. Ce kupite šest ur za \$32.40, dobite eno uro in verifico zastopnika. Ce plačate vnaprej, vam uro posljemo po pošti. Ure za ženske in moške.

E. A. WALKER & CO., Department 1209 State Street, Chicago, Ill.

SALON

zmodernim kogliščem.

Seže pivo v sodičkih in buteljkah in druge raznovrstne pijače ter uniško smodke. Potnik dobre pri meni čedno prenočišči za nizko ceno.

KOLEDAR ZASTONJ.

Vprašajte Vašega lekarjnara, ali trgovca z zdravili za izvod SEVERO-VEGA SLOVENSKEGA ALMANAHA za leto 1909. Ta koledar vsebuje razna navodila in priporočila, ki so zato dobra za vsakdanje življenje. Prepotreben je za vsako hišo. Dobite ga brezplačno, ako vprašate zanj v lekarnah. Ako ga nimajo, pa pišite naravnost na nas. W. F. Sever, Cedar Rapids, Iowa.

PLAČAM \$50 VSAKEMU, ktere remu ne bi poslali pravega tukta, uvoženega (importiranega) iz Avstrije. Pakelic 25 gramov debelo rezan stane 8c, Landtack iste vrste drobnej rezan 30 gramov, pakelic stane 9c. Kdor želi dobiti tobak za poskuško, naj za vsak pakelic priloži 2c. več za poštarino. V zalogi imam tudi pravi turški, bosanski, hercegovinski, macedonski, dalmatinski in ogrski tobak za cigarete. Pisite po cenik ANTON LOGAR, 26 E. 119th St., New York.

PRODAJA pozlačenih ur

Če kupite uro, kupite tako, da se je ne stramušite. Mi ne prodajamo slabih ur, ki zgube čas. da se jo stramušite pokazati prijateljem. Naslednja ura je čisto pozlačena in garantirom, da ne bo črna — pa uro ste lahko ponosni. Ura je v Kasli Krasni gravirana fino ameriško kolesje, najnovije moda. Nikdar ure še niso bile po tej ceni. Posiljamo z verifico po C. O. D. za \$5.40, ce vam ugajate, plačajte, sicer vrnete naše stroške. Ce kupite šest ur za \$32.40, dobite eno uro in verifico zastopnika. Ce plačate vnaprej, vam uro posljemo po pošti. Ure za ženske in moške.

E. A. WALKER & CO., Department 1209 State Street, Chicago, Ill.

V BREMEN

(severonemški Lloyd):

6 januarja..... Zeeland

13 januarja..... Samland

20 januarja..... Finland

27 januarja..... Vaderland

3 februarja..... Kroonland

6 februarja..... St. Louis

13 februarja..... Philadelphia

20 februarja..... St. Paul

27 februarja..... New York

6 januarja..... New York

9 januarja..... St. Louis

16 januarja..... Philadelphia

23 januarja..... St. Paul

30 januarja..... New York

6 februarja..... St. Louis

13 februarja..... Philadelphia

20 februarja..... St. Paul

27 februarja..... New York

6 marca..... Kais. Wilh. II

13 marca..... Chiengo, Ill.

20 marca..... Kais. Wilh. II

27 marca..... New Amsterdam

30 marca..... Do Rotterdam.

(Holland Am. Line.)

12 januarja..... Ryndam

19 januarja..... Statendam

2 februarja..... Noordam

16 februarja..... Ryndam

23 februarja..... Stateudam

9 marca..... Noordam

23 februarja..... Zieten

23 februarja..... Prinz Friedrich Wilh.

30 marca..... Kais. Wilh. II

30 marca..... New Amsterdam

12 januarja..... Majestic

19 januarja..... Oceanie

26 januarja..... Tentonic

3 februarja..... Adriatic

17 februarja..... Oceanie

Do Rotterdam.

(Holland Am. Line.)

12 januarja..... Ryndam

19 januarja..... Statendam

2 februarja..... Noordam

16 februarja.....

V padišahovej senci.

Glas Naroda; in "Glas Naroda" priredil L. P.

TRETJA KNJIGA.

IZ BAGDADA V STAMBUL.

(Nadaljevanje.)

Komaj smo se vseledi po naslonjačih, že vstopi krasen fantiček s kotliko oglo, da začne tobak na naših pipah, in dve minutih za njim že drugi, ki prinese v srebrni posodici kave. Gospodar potegne parkrat iz svoje pipe in nas pozdravi kot dobrodošle goste, nakar se opraviči z uljudnimi besedami, da mu oprostimo, ker mora tudi svoje pozdraviti.

Med tem pa smo mi kadili in se pogovarjali, dokler se gospodar ne vrne in pozove, da mu sledimo. Pelje nas v sobo, ki je bila po orientalskih ozirih zelo bogato okrašena; namenjena je bila za mojo spalnico, dočim dočijo Halefu prostor takoj zraven mene. Tudi za Ircem objubi gospodar primerno stanovanje. Nato pa se podamo po stopnjicah v pritlije. Tam dobimo vse pripravljeno za kopel, poleg tega pa popolnoma nova oblačila, katera smo res potrebovali. Dva služabnika sta čakala naši poveli.

To je bila res prava orijentalska gostoljubnost, katero sem znal cestni. Ko se skopljemo in običejno nove oblike, smo se čutili kot prerojene. Skrbni gospodar nas je že opazil in prihitek po stopnjicah v pritlije. Tam dobimo vse pripravljeno za kopel, poleg tega pa popolnoma nova oblačila, katera smo res potrebovali. Dva služabnika sta čakala naši poveli.

"Rad, ker me bo zelo veselila njen družina."

"Moja družina pride šele popoldne, ker morajo sedaj vse pripravljati obed, katerga niso hoteli prepustiti služabnikom. Ali si že ogledal vse krasote moje sobe. Najbolj dragocena svar na je glasovir, katerga sem kupil od nekega Angleza. Ah naj ti pokažem, kako se igra na tako stvari!"

Na tistem sem se veselil, kako bode mož pokazal svojo umetnost v glasovirju. Da ni znal igrati, sem bil prepričan. Mož odpre glasovir in začne tolči po tipkah, da so se mi lasje pečili po glavi. Glasovir je že mnogo trpel, ker je bil v nepravnih rokah; strane so oddajale vse druge glasove, kot prave. Tudi je bil v notranjosti zamazan in zaprašen.

"Ali hočeš ti igrati?" me vpraša. "Sicer ne sme nihče v hiši odpreti glasovirja, toda ti si moj gost ter smeš položiti svoje prste na umetnost."

"Pokazal si mi, kako se v Damasku igra," mu rečem, "jaz ti pa hčem počakovati, kako mi igramo v zapadni deželi. Poprej mi pa dovoli, da glasovir nekoliko popravim."

"Gospod, pa ga vendar ne boš pokvaril!"

"Ne; lahko ga meni brez skrbi zaupaš!"

Najprvo nategnem strune, nato se pa vseDEM na visok stol in začem piano uglašovati. Ko silni gospodar kvinte in oktave, zakliče vesel:

"Saj znaš veliko bolje igrati kot jaz!"

"To še ni godba; žicam, ktere vidijo v glasovirju podajem še pravi glas. Ali ti Anglež ni pokazal, kako se mora igrati na glasovirju?"

"Njegova žena je igrala, toda zdaj je že umrla. Anglež je s pestmi telkom po glasovirju, kar mu je zelo ugašalo, ker se je prenestano smejal."

"Torej ti jaz takoj pokažem, kako se na glasovir pravilno igra."

Svoje dnevi sem kot dijak večkrat uglaševal glasovirje, da sem si prislužil nekaj centov; torej mi ni bilo težko napeti strune in jim podati pravilne akorde.

Med mojim opravlilom se odpre vrata sobe, in prikažejo se vse ženske, ki sem jih prej videl pri vodnjaku. Tihu štepenjanje se začne med Evinimi hčerkami, ki kar niso mogli dočakati, da pričnejo igrati. Končno sem bil gotov in zaprem oči del glasovirja, ki je pokrival strune; objednem pa ugnjejo tudi ženske.

"Ali nečeš dalje igrati?" vpraša me gospodar. "Ti si velik umetnik v igrijanju, in ženske so bile tako očarane, da so najbrž še kosilo pripalile, ker so te poslušale."

"Saj nisem še nicesar igral, temveč samo popravil glasovir," razlagam dobrodrušnemu gospodarju; "toda glasovir mora sedaj mirovati; po kosilu pa boste slišali golebo, kot je še niste čuli v svojem življenju."

"Nekaj žensk je na obisku v mojem harem. Ali smejo tudi one poslušati glazbo?"

"Na vsak način."

Radoveden sem bil, kako bode na Turkinje uplijival naš domači valček ali polka, vendar sedaj sem moral še mirovati, ker so se ženske pečale z našim kosilom. Toda komaj smo se poživili z jedjo in piško, ko me prisoj gospodar, že smejo ženske v dvorano. Ko privolim, odide malo dečko, ki je skrbel za kavo, takoj k ženskam, da jih skliče na užitek glazbene umetnosti.

Najprije pride prava žena Damaščana z dvema hčerkama in dvajstreljnim sinom. Vse ženske so bile gosto zavite v pajčolane; imenovali so mi jih samo po imenu. Ostala štiri ženske so bile prijateljice hišne spodnje. Vselej se so na primerem mestu, in tihu štepenjanje med seboj; na vseh obrazih se je bila skrajno nepotrepljivost, torej se dvigalem, da spolnil svojo obljubo.

Neizreceno zanimivo je bilo gledati obraze vseh poslušalcev, ko zadržijo prvi ubrani akordi iz glasovirja. Vsi se hkrati začudijo.

"Mašah!" zakliče Halef prestrašen.

"Bana hak — čujte, čujte!" zakriči gospodar in stegne obe roki od sebe.

Ženske se pa zgomejo, stezajo roke in kričijo veselja, da skoro vsem odpade pajčolan in sem hidko pogledal vsem v obraz, katerga so sicer skrbno zakrivale.

Po kratki predlogi zaigram najbolj "štirinajst" valček. Moje občinstvo je sprva sedelo kot zadeto od strele. Sam gospodar stoji za mojim hrbitom in strmi v moje prste.

Ko končam, prime moje roke in jih opazuje.

"Ah, gospod, kakšne prste imas! Tekali so po tipkah kakor mrvlje. Kaj takega še svoj žan nisem videl."

"Sidi," reče Halef, "enako godbo imajo samo v paradižu, kjer pride samo izvoljene Alaha, in kjer stannijo duhovi izveličanih. Nah! Alah!"

Ženske se niso drznile, da glasno dajo odruška svojemu začudenju; vendar na njih obrazih sem opazil, da so se izvrstno zabavale. Igral sem še dalje celo uru, in poslušati se kar niso hoteli utrditi.

"Gospod, nikdar nisem vrzel, da pojavijo takci glasovi v tej skali," reče gospodar, ko si odpojim.

"No, je veliko bolj krasnih se lahko sliši," odvrajam: "samo umeti se mora, kako se jih izvabi ven. Pri nas v zapadni deželi je moč Žen in mož, ki znajo še desetkrat lepše igrati kot jaz."

"Tudi ženske?" vpraša začuden.

"Tudi."

"Torej se bode tudi moja žena naučila, kako se na glasovirju igra in po tem za njo se načne tudi moje hčerke."

Dobri mož seveda ni pomislil, koliko težav se nudijo vsebi v Damasku, predno se nauči igranja na glasovir; sklenem torej, da mu vse razložim; prej ga pa se vprašam:

"Ob godbi na glasovir se lahko tudi pleše. Ali si že kdaj videl ples zapadne deželi?"

"Se nikdar."

Torej pošli svojega sluga, ki naj pripelje oba moja spremiščevalca. Takoj naj prijeta v dvorano."

"Kaj bosta menda plesala?"

"Da."

"Kot mož?"

"Obitajti zapadne deželi dovoljujejo, da tudi može plešeo; prepreči se bo, da plešejo zelo lepo."

Občno začudenje se čuje po dvorani, ko deček odide, da pripelje oba Irc.

"Ali znata plesati?" ju vprašam, ko vstopita.

Oba Irci sta se preobleka v novo obleko in gotovo sta bila tudi v kopališču. Ko zagledata glasovir, dregneta eden drugega pod rebra.

"High-day, a music chest — hura, godbena škatla v dvorani!" se sneje Bill s svojim širokim obrazom. "Plesati? Seveda znam plesati! Ali naj kar začneva?"

"Da."

"V tej obliki?"

"Zakaj ne?"

"Well, torej sezuvje opanke in pleševa v nogavicah."

"In kaj znata plesati?"

"Vse! Polko, galop, mazurko, valček, štajeriš, škotsko, vse plese znaš od mladih let."

"No, torej zgrnita preproge po tleh in poskusimo, kako gre štajeriš!"

Oba Irci sta dobro privzdigovala, podplate ter žela občno odobravajoči ženski. Prepričan sem bil, da bi še ženske najraju same plesati. Toda konečno se mi je pa zelo vsega dovolj. Ženske se uljudno poslovijo, in tudi gospodar je želel pogledati po svoji trgovini. Jaz sem si pa hotel z Halefom ogledati mesto, nakar gospodar takoj zapove, da oseljava dva osla, in da nas spremlja njegov služabnik. Zajedno nas prosi, da se kmalu vrnemo domov, ker je na večer povabil nekaj prijateljev v gosti.

(Dalej prihodnje)

Cenik knjig,

katera se dobre v zalogi

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY, 82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.

DUŠNA PAŠA (spisal škof Fr. Baraga), platno, rudoča obresa 75c, broširana 60c.	DOMAČI ZDRVNIK PO KNJIPU, 50c.
JEZUJSKI MARIJLA, vezano v slonokost \$1.50, fino vezano v usnje \$2.00, vezano v platno 75c.	DOMA IN NA TUJEM, 20 ct.
MALI DUHOVNI ZAKLAD, žagrin, zlatna obresa 90c.	DVE ČUDOPOLNI PRAVLJICI, 20 ct.
KLJUČ NEBEŠKIH VRAT, vezano v slonokost \$1.50.	ELIZABETA, 30c.
OTROŠKA PONOŽNOST, 25c.	ENO LETO MED INDIJANCI, 30c.
RAJKSKI GLASOVI, 40c.	ERAZEM PREDJAMSKI, 10c.
SKRBI ZA DUŠO, zlatna obresa 80c., fino vezana \$1.75.	ERI, 20c.
SRCE JEZUJSKO, vez. 60c.	EVSTAHLJA, 15c.
SV. ROŽNI VENEC, vez. \$1.00.	FABIOLA, 60c.
SV. URA, zlatna obresa, fino vezano \$2.00.	GENERAL LAUDON, 25c.
VRTEC NEBEŠKI, platno 70c., slonokost imit. \$1.50.	GEORGE STEPHENSON, ed. lež, 40c.
UČNI KNJIGE.	GODČEVSKI KATEKIZEM, 20c.
ABECEDNIK SLOVENSKI, vezan 20c.	GOZDOVNIK, 2 zvezka skupaj 70c.
AHNOM NEMŠKO — ANGLEŠKI TOLMAČ, 50c.	GROF RADECKI, 20c.
ANGLEŠINA BREZ UČITELJA, 40c.	HILDEGARDA, 20c.
ČETRTO BERILO, 40c.	HEDVIGA BANDITOVA NEVELJA, 20c.
DIMNIK: BESEDNJAK SLOVENSKI, 20c.	HIRLANDA, 20c.
GRUNDRISS DER SLOVENISCHEN SPRACHE, vezan \$1.25.	IVAN RESNICKJUB, 20c.
Hrvatsko — angleški razgovori, veliki 40c, malo 30c.	IZDALCA DOMOVINE, 20c.
HITRI RAČUNAR, 40c.	IZGUBLJENA SREČA, 20c.
KATEKIZEM malo 15c, veliki 40c.	IZIDOR, pobožni kmet, 20c.
NAVODILO KAKO SE POSTANE DRŽAVLJAN ZJEDIN, DRŽAJ, 6c.	IZLET V CARIGRAD, 40c.
NAVODILO ZA SPISOVANJE RAZNIH PISEM, never. 75c.	JAMA NAD DOBRUŠO, 20c.
PODUK SLOVENCEM ki se doberajo naseliti v Ameriki, 30c.	JAROMIL, 20c.
PRVA NEMŠKA VADNICA, 35c.	JURČIČTVI SPISI, 11 zvezkov, vseeno vezano, vsak zvezek \$1.00.
ROČNI SLOVENSKO — NEMŠKI SLOVAR, 40c.	KAKO JE IzGGINIL GOZD, 20c.
ROČNI ANGLEŠKO SLOVENSKI SLOVAR, 50c.	KAKO POSTANEM STARI, 40c.
SLOVAR SLOVENSKO — NEMŠKI Janežiš-Batel, fino vezan \$3.00.	KAR BOG STORI JE YSH PRAV, 15c.
SLOVAR NEJŠKO — SLOVENSKI Janežiš-Batel nova izdaja, fino vezan \$3.00.	KNEZ ČRTI JURLJ, 20c.
SLOVARČE PRIUČITI SE NEMŠINE BEZ UČITELJA, 40c.	KOSI ZLATE JAGODE, 50c.
SPRETNIK KUHARICA, broširana 80c.	KRALJICA DRAGA, 20c.
SPISOVNIK LJUBAVNIH IN ŽENOVANJSKIH PISEM, 25c.	KRVNA OSVETA, 15c.
VOČILNI LISTI, 20c.	MAKSIMILJAN I., cesar mehiški, 20c.
ZDROBNI SV. PISMA TARE IN NOVE ZAVERE, 50c.	MALA PESMARICA, 30c.
ZABAVNE IN RAZNE DRUGE KNJIGE.	MALI VITEZ, 3 zvezki skupaj \$2.25.
ALADIN S ČAROBNO SVETILNICO 10c.	MALI SVEZNALCI, 20c.
ANDREJ HOFER 20c.	MATI BOŽJA' Z BLEDA, 10c.
AVSTRALSKI JUNAKI, vez. 90c., nevez. 70c.	MIR BOŽJI, \$1.00.
AVSTRALSKA EKSPEDICIJA, 20c.	MIRKO POŠTENJAKOVIĆ, 20c.
BARON RAVBAR, 20c.	MILADI SAMOTAR, 15c.
BARON TRENIK, 20c.	MLINARJEV JANEZ, 40c.
BELGRAJSKI BISER, 15c.	MRTVI GOSTAČ, 20c.
BENEŠKA VEDEŽEVALKA, 20c.	MUČENIKI, A. Ašker, elegantna \$2.00.
BOŽIČNI DAROVI, 15c.	NA VALOVIH JUŽNEGA MORJA, 15c.
BUCEK V STRAHU, 25c.	NEDOLŽNOST PREGAJANA IN POVELIČANA, 20c.
BURSKA VOJSKA, 30c.	NIKOLAJ ZRINSKI, 20c.
BUJEVCI V DREVO VPŘEŽEN VI TEZ, 10c.	OR THIJI VEČERIH, 70c.
CAR IN TESAR, 20c.	OB ZORI, 70c.